

**בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים
לפני כב' השופט דוד מינץ**

25 ינואר 2017

עת"מ 8099-12-16

1

בעניין:

1. אזיר שאהין

2. טלאל אלעובר

ע"י ב"כ עוז"ד עימאד דקוואר וג'אלל
דקוואר

העותרים

- נ ג ד -

1. ד"ר אמיר שנון - מנהל האגף לרישוי
מקצועות רפואיים
2. משרד הבריאות
באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים, עו"ד
יעקב פונקלשטיין

המשיבים

2

פסק דין

3

4

5 עתירה לביטול הודעת משרד הבריאות מיום 27.10.16 שלא להכיר בלימודי הרפואה באוניברסיטת
6 New Vision University בגיאורגיה (להלן: "האוניברסיטה").

7

8

הרקע לעתירה

9 1. העתירה הוגשה על ידי שני העותרים בשמם ובשם 104 סטודנטים ישראליים אשר החלו
10 ללמוד בפקולטה לרפואה באוניברסיטה משנת הלימודים שהחלה בשנת 2016 במסלול שש שנתי.
11 על פי הנטען בעתירה, ד"ר מועד נידאל פנה ביום 8.9.15 למשיב 1 (להלן: "המשיב"), מנהל אגף
12 לרישוי מקצועות רפואיים במשרד הבריאות, וביקש לדעת אם האוניברסיטה תוכר על ידי המשרד.
13 אל פנייתו צירף ד"ר נידאל את מכתבו של נשיא האוניברסיטה שביקש מהמשיב להכיר בה ובתעודות
14 ההסמכה לרפואה שהיא מעניקה, כאשר למכתב זה צורף אישור מטעם ארגון אונסקו
15 (International Association of Universities/UNESCO) מיום 21.8.15 שהאוניברסיטה
16 כלולה ברשימת המוסדות המוכרים על ידו. בתשובה לפנייה זו, השיב המשיב ביום 18.10.15 כי
17 לימודי הרפואה באוניברסיטה "מוכרים על ידי משרד הבריאות" וכי "ככל שהדבר נוגע להשכלה,
18 מי שלמד בתכנית זו לימודי רפואה מלאים, במשך 6 שנים, מתחילה ועד תום, זכאי לגשת לבחינה

1 מתוך 9

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים לפני כב' השופט דוד מינץ

25 ינואר 2017

עת"מ 8099-12-16

1 הממשלתית לקראת סטאז' ברפואה". בהמשך לכך, המשיב אף נתן תשובה זהה ביום 17.8.16
2 לפנייתו של מר סעיד אחמד והוסיף בשולי המכתב כי "בכל מקרה, המנהל רשאי לבדוק הלימודים
3 והזכאות לדיפלומה ולבקש מידע נוסף בכל מקרה בו הוגשה בקשה לרישיון".
4
5 2. על סמך תשובותיו של המשיב, העותרים ו-104 חבריהם נרשמו ללימודי רפואה
6 באוניברסיטה, רובם לשנת הלימודים הראשונה ומקצתם עברו מאוניברסיטאות אחרות, והחלו
7 ללמוד בה. ברם, נוכח פנייתו של אדם אחר שהתעניין ללמוד רפואה באוניברסיטה, השיב המשיב
8 ביום 27.10.16, כי לימודי הרפואה המתקיימים באוניברסיטה "אינם מוכרים על ידי משרד הבריאות.
9 בהתאם, בוגרי הפקולטה במוסד הנ"ל, אינם זכאים לגשת לבחינות הממשלתיות ברפואה".
10 לכשנודע דבר שינוי עמדתו של המשיב, ד"ר מועד נידאל פנה ביום 30.10.16 וביקש לדעת פשר
11 הסתירה בין תשובתו מיום 18.10.15 בה אישר כאמור שהלימודים באוניברסיטה מוכרים, לבין
12 תשובתו מיום 27.10.16 לפיה האוניברסיטה אינה מוכרת. תשובת המשיב לא איחרה לבוא וביום
13 3.11.16 השיב לד"ר נידאל כך:
14

15 "ככל הידוע לנו, לימודי הרפואה המתקיימים ב: New Vision University in
16 Georgia אינם נמשכים 6 שנים כנדרש ולכן אינם מוכרים ע"י משרד הבריאות.
17 בהתבסס על כך ועל מידע נוסף שהגיע למשרדנו בנוגע למוסד זה, משרד הבריאות
18 אינו מכיר בלימודי הרפואה המתקיימים בו. בוגרי הפקולטה במוסד הנ"ל, אינם
19 זכאים לגשת לבחינות הממשלתיות ברפואה. אבקשך לא לפנות אלינו בפעם נוספת
20 בהקשר למוסד זה".
21

22 תשובה זו, היא אשר הולידה את העתירה שלפניי.

תמצית טענות הצדדים

23
24
25 3. לטענת העותרים, סעיף 4 לפקודת הרופאים [נוסח חדש], התשל"ז-1976 (להלן:
26 "הפקודה") נותן למנהל, ובמקרה זה למשיב הפועל בשמו, את הסמכות להכיר באוניברסיטה או
27 בבית ספר לרפואה מחוץ לישראל לצורך קבלת רישיון לעסוק ברפואה בישראל, אך הפקודה אינה
28 מפרטת את השיקולים שרשאי המנהל לשקול כאשר הוא מחליט אם להכיר במוסד זה או אחר, אם
29 לאו. עם זאת, השיקול העיקרי נוגע לשאלה האם הלימודים באותו מוסד מקנים השכלה רפואית
30 נאותה למבקש ההכרה, כאשר במסגרת זאת על המשיב לשקול את כלל השיקולים המקצועיים
31 הרלוונטיים לעניין. אלא שבמקרה זה המשיב קיבל את החלטתו באופן לא מקצועי, בלתי סביר

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים
לפני כב' השופט דוד מינץ

25 ינואר 2017

עת"מ 8099-12-16

- 1 ובלתי מידתי, דבר הבא לידי ביטוי במתן שתי החלטות סותרות, וזאת מבלי לתת לעותרים הזדמנות
 2 להשמיע את טענותיהם כנגד ביטול ההחלטה הראשונה.
 3
 4. לטענת העותרים האוניברסיטה מוכרת בעולם על ידי ארגון אונסקו, הגוף הבין-לאומי
 5 המוסמך לעניין הכרה במוסדות להשכלה גבוהה בעולם כולו ובכללם האוניברסיטאות בישראל.
 6 היא גם מוכרת על ידי ארגון הבריאות העולמי שאישר זה מכבר כי תכנית הלימודים ברפואה
 7 המתקיימת בה נמשכת שש שנים, כמו האוניברסיטאות בישראל. לכן, שעה שהמשיב לא טען כי
 8 האוניברסיטה אינה עומדת ברמת לימודים נאותה, אלא הסתייגותו התמקדה רק במשך הלימודים,
 9 נתון שהוא גם שגוי, החלטתו לבטל את ההכרה באוניברסיטה הייתה פסולה. לחילופין נטען כי
 10 החלטת המשיב לבטל את ההכרה באוניברסיטה פגעה באינטרס ההסתמכות של העותרים ביחס
 11 להחלטה הראשונה. אכן, משרד הבריאות כמו כל רשות מנהלית יכולה לשנות את מדיניותה, אך
 12 היא אינה יכולה לעשות כן למפרע באופן הפוגע בצורה כה קשה בעותרים, בחוסר הגינות ובחוסר
 13 סבירות.
 14
 15. מנגד טענו המשיבים כי מכתבי המשיב נעדרים מעמד של "החלטת רשות". מכתבים אלו
 16 הם רק בגדר "סיוע" אותו מעניק משרד הבריאות לפונים אליו ולכן דין העתירה להידחות על הסף.
 17 אך גם אם מדובר בהחלטה מנהלית אשר ניתן להשיג עליה לפני משפט זה, הרי שאין המדובר
 18 בהחלטה מנהלית סופית הואיל וההחלטה אותה ניתן לתקוף, היא ההחלטה שתינתן לגבי זכאות או
 19 אי זכאות העותרים לגשת לבחינות לקראת סטאז' בתום לימודי הרפואה באוניברסיטה. מדובר אפוא
 20 בטענות שהן בבחינת "ביצה שלא נולדה". גם לא הוכח קשר בין מכתבו הראשון של המשיב לבין
 21 תחילת לימודיהם של העותרים וחבריהם באוניברסיטה. לגופו של עניין, הצטברו אצל המשיבים
 22 אינדיקציות רבות המלמדות כי לעת הזאת לא ברור כלל אם ניתן יהיה להכיר בעתיד בלימודי
 23 הרפואה של סטודנטים ישראלים באוניברסיטה לצורך הרישום לבחינות לקראת סטאז'.
 24 האוניברסיטה נפתחה בחודש ספטמבר 2013 ומחזור הסטודנטים הראשון טרם סיים את חוק
 25 לימודיו ולכן קיים קושי לתת התחייבות שהמוסד יוכר בסופו של יום על ידי המשיבים. התעוררו גם
 26 סימני שאלה נוספים. לפי הפרסומים באינטרנט, המוסד יכול לקלוט 200 סטודנטים בלבד כאשר רק
 27 בעתירה זו מדובר ביותר מ-100 סטודנטים ישראלים, נתון תמוה בנסיבות העניין. הגיעו גם תלונות,
 28 אשר טרם נבחנו, באשר למתכונת הלימודים ונשלחו מכתבים המתארים שחיתות באוניברסיטה, כמו
 29 גם מכתב תלונה מעמותת רופאי השיניים הערביים בישראל.

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים
לפני כב' השופט דוד מינץ

25 ינואר 2017

עת"מ 8099-12-16

1
 2 6. המשיבים הוסיפו כי מכתבי המשיב ניתנו לפונים ספציפיים ולא לעותרים. לפיכך, אין
 3 לעותרים על מה להלין. המכתבים גם לא מקימים טענת הסתמכות, שכן צוין בהם מפורשות כי
 4 האישור ניתן לנוכח הטענה כי באוניברסיטה מתקיימים לימודי רפואה הנמשכים שש שנים, והתברר
 5 שהאוניברסיטה מקיימת תכנית לימודים מקוצרת של חמש שנים, תכנית שאין מקום להכיר בה בשום
 6 אופן. כמו כן, רוב הסטודנטים הישראלים הלומדים באוניברסיטה החלו את לימודי הרפואה שלהם
 7 במוסדות אחרים במדינות אחרות, כך שקיימת סבירות גבוהה שהטענה להסתמכות על מכתב
 8 המשיב הנתקף בעתירה אינה טענה ממשית, שכן המשיב התייחס ללימודים של שש שנים
 9 באוניברסיטה מתחילה עד סוף, ללא פיצול הלימודים בין מוסדות אקדמיים שונים. מכל מקום,
 10 הכרה כללית באוניברסיטה אינה התחייבות לכך שלימודיהם של כל אחד ואחד מהעותרים יוכרו
 11 בסופם. למנהל האגף לרישוי מקצועות רפואיים נתונה הסמכות לבדוק את מוסד הלימודים בו למדו
 12 העותרים ואת אופן קיום הלימודים ואת מכלול לימודיהם לרבות דיפלומה שתינתן להם. כל
 13 סטודנט אשר יבחר ללמוד באוניברסיטה, מוזמן אפוא להגיש בקשה לרישיון בתום לימודיו ובקשתו
 14 תיבדק בבוא העת באופן פרטני.
 15

דיון והכרעה

16
 17 7. החלקים הרלוונטיים לענייננו בסעיף 4 לפקודה קובעים כך:
 18
 19 4(א) מי שנתקיימו בו כל אלה זכאי לקבל רשיון לעסוק ברפואה:
 20 ... (1)
 21 (2) הוא בעל השכלה רפואית;
 22 ... (3)
 23 ... (4)
 24 ... (5)
 25 ... (1א)
 26 ... (2א)
 27 (ב) ואלה בעלי השכלה רפואית לענין סעיף קטן (א):
 28 ... (1)
 29 (2) מי שלמד רפואה באוניברסיטה או בבית ספר לרפואה בחוץ לארץ
 30 שהמנהל הכיר בהם, ניתנה לו דיפלומה שהמנהל הכיר בה וסיים תקופת
 31 סטוד' שהמנהל הכיר במשכה ובתנאיה.
 32
 33 על פי פשוטו של מקרא, הגדרה זו שבסעיף 4(ב)(2) קובעת, כי רק בהתקיים שלושה תנאים
 34 מצטברים, המבקש לקבל רישיון לעסוק במקצוע הרפואה יחשב כבעל השכלה רפואית: (א) שהוא

4 מתוך 9

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים
לפני כב' השופט דוד מינץ

25 ינואר 2017

עת"מ 8099-12-16

- 1 סיים לימודי רפואה במוסד להשכלה גבוהה שהמנהל הכיר בו; (ב) שניתנה לו דיפלומה שהמנהל
 2 הכיר בה; (ג) שהוא סיים סטאז' שהמנהל הכיר במשכה ובתנאיה. מסקנה זו, לפיה מדובר בשלושה
 3 תנאים מצטברים, נלמדת אף משילוש הלשון הדורש הכרה של המנהל, ביחס לכל אחד מהתנאים.
 4 אלמלא הייתה זו כוונת המחוקק, היה עליו להוסיף את ההתנאה "שהכיר בו המנהל" על שלושת
 5 התנאים גם יחד, בלי לטרוח בהוספת ההתנאה לכל תנאי בנפרד (והשוו: עת"מ (מחוזי י-ם) 10600-
 6 12-14 מנטור נ' משרד הבריאות, 15.12.15).
- 7
8. עם זאת, הסעיף אינו קובע אלו שיקולים על המנהל לקחתם בחשבון, אך כפי שאמר בית
 9 המשפט בפסק הדין בעניין רודריגו (ע"מ 2814/12 ד"ר מריה כריסטינה רודריגו נ' משרד הבריאות
 10 האגף לרישוי מקצועות רפואיים, 9.7.13):
- 11 " לשון הסעיף אינה מלמדת כי המנהל רשאי לשקול שיקולים נוספים שאין קשר
 12 בינם לבין התנאים המנויים בו. כך, השאלה אם להכיר במוסד פלוני נבחנת לפי
 13 אופי ורמת הלימודים שנערכו במוסד בעת שמבקש הרישיון למד בו; השאלה אם
 14 להכיר בדיפלומה נוגעת בעיקר למצבים שבהם המועמד למד בכמה מוסדות,
 15 שתכנית הלימודים בכל אחד מהם שונה – והשאלה הרלוונטית היא אם הלימודים
 16 בכללותם מקנים השכלה רפואית נאותה ... אין חולק כי תכליתה של פקודת
 17 הרופאים בכלל, ותכליתם של התנאים למתן רישיון לעסוק ברפואה בפרט, היא
 18 להבטיח כי בשערי המקצוע יבואו אך ורק רופאים שרמתם המקצועית נאותה.
 19 נקודת המוצא היא אפוא שהמחוקק הקנה לרשות המופקדת על כך סמכות למנוע
 20 ממי שאינו עומד בסטנדרטים הנדרשים מלעסוק ברפואה בישראל" (שם, סעיף 9).
- 21
- 22
- 23 דברים אלו נאמרו גם בהתחשב במסגרת הכללית של אי התערבות בית המשפט בהחלטות מקצועיות
 24 של הרשות (ראו למשל: ע"מ 8111/12 חדר נ' משרד החינוך והתרבות, 6.1.2014), כאשר ההלכה
 25 היא כי הביקורת השיפוטית על עמדת המנהל תתמקד רק בסבירות החלטתו ובשיקול דעתו (ראו
 26 למשל: ע"א 2701/00 חדר נ' המנהל הכללי של משרד הבריאות, 26.8.2001). הכלל הוא אפוא,
 27 שבמקום שבו מתעוררת השאלה אם יש להכיר במוסד או אם בעל דיפלומה ברפואה כשיר לעסוק
 28 במקצוע, שאלות המסורות לשיקול הדעת המקצועי של הרשות המוסמכת, לא יתערב בית המשפט
 29 במסקנתה. ברם, סייג לדבר הוא ששיקול דעתו של המוסמך לכך, ובענייננו – המנהל, יופעל
 30 בסבירות (בג"ץ 3930/94 ג'מארי נ' שר הבריאות, 24.10.1994). וכפי שאמר בית המשפט בפרשת
 31 חדר (ע"א 2701/00 חדר נ' המנהל הכללי של משרד הבריאות, פ"ד נו(1) 200 (2001)):
- 32

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים
לפני כב' השופט דוד מינץ

25 ינואר 2017

עת"מ 8099-12-16

- 1 "נקודת המוצא הנורמטיבית לפעולתו של המנהל הינה כפולה: ראשית, ככל גוף
 2 מינהלי, עצם סמכותו ושיקול-הדעת שבצדה מבטאים את היות המנהל נאמן הציבור.
 3 ככזה – וככל רשות מינהלית – עליו לפעול בסבירות, במידתיות ובתום-לב; חובה
 4 עליו לשקול את כל השיקולים הרלוונטיים ואל לו לשקול שיקולים שאינם ממין
 5 העניין; חובתו לנהוג בשוויון וללא זדון. שנית, החלטתו של המנהל שלא להכיר
 6 בלימודיו של אדם או בדיפלומה שהציג, כאמור בסעיף 4(ב)(2) לפקודה, פוגעת
 7 בחופש העיסוק של הפרט, כפי שזו מעוגנת, בין היתר, בחוק יסוד: חופש העיסוק
 8 ובפסקי-הדין של בית-משפט זה... בה בעת, ונוכח המסגרת הנורמטיבית שעמדנו
 9 עליה, הרי הגם ששיקול-הדעת המקצועי מסור בידי המנהל, עומדת החלטתו
 10 לביקורת בית-משפט זה, ככל גוף מינהלי. בית-משפט זה אמנם לא יחליף את שיקול-
 11 דעתו בזה של המנהל, אך הדרך שבה פעל המנהל עומדת לביקורת בית-משפט זה
 12 על-פי העילות השונות שבדין. אכן, גם שאלה "מקצועיות" כגון רמתו של מועמד
 13 יכולה להימדד באמות-מידה משפטיות. כך, שעה שהשאלה העומדת לבחינתו
 14 איננה רמתו של מבקש הרישיון אלא סבירות החלטת המנהל ביחס להכרה ברמתו זו.
 15 לבחינה זו של פעולת המנהל ושיקול-דעתו יש בידי בית-המשפט כלים ויכולת, כפי
 16 שעושה הוא מימים ימימה."
 17
- 18 9. במקרה זה, אין לקבל את עמדת המשיבים לפיה, מכתבו של המשיב אינו מצביע על קיומה
 19 של החלטה מנהלית על כל המשתמע ממנה. ראשית, ולו משום שבית המשפט במקרה אחר ראה
 20 במכתבים זהים לחלוטין למכתבים ששלח המשיב במקרה זה, כמכתבים המהווים החלטה לכל דבר
 21 ועניין (וראו: עת"מ (מחוזי י-ם) 10600-12-14 בעניין **מנסור**). שנית, חזקה היא שהאמור במכתבים,
 22 על אף שיתכן ואינו מגלם כשלעצמו החלטה מינהלית, ניתן על בסיס החלטה מנהלית תקפה. לימין
 23 הרשות המינהלית עומדת חזקת התקינות המינהלית (וראו למשל: בג"ץ 5480/14 **ועד ארגון הסגל**
 24 **האקדמי הבכיר באקדמיה למוסיקה ולמחול בירושלים נ' המועצה להשכלה גבוהה**, 10.11.16),
 25 וקשה עד בלתי אפשרי להעלות על הדעת שהמשיב המשמש כרשות המוסכמת על פי הפקודה, יוציא
 26 מתחת ידו מכתב המאשר בשם משרד הבריאות כי האוניברסיטה מוכרת על ידי המשרד, מבלי שקדם
 27 להוצאת המכתב החלטה מינהלית מסודרת לאחר בדיקות, דרישות וחקירות מקצועיות אודות
 28 האוניברסיטה, תכנית הלימודים הנלמדת בה, רמתה המקצועית ועוד כיו"ב שיקולים מקצועיים
 29 המסורים לסמכותו הבלעדית של המשיב.
 30
- 31 10. כמו כן, השאלה במקרה זה, ממוקדת לתנאי הראשון והוא כאמור, הכרת המוסד כמוסד
 32 להשכלה גבוהה שהמנהל הכיר בו ולא בקיומו של התנאי השני בדבר בדיקת הדיפלומה שהמשיב
 33 יכיר בה. המשיב גם היה ער לכך במכתב שכתב למר סעיד אחמד בה הבחיר כאמור, כי חרף ההכרה

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים
לפני כב' השופט דוד מינץ

25 ינואר 2017

עת"מ 8099-12-16

1 במוסד, הזכאות לדיפלומה תיבדק במועד מאוחר יותר. לפיכך, בעניין זה קשה להלום את עמדת
 2 המשיבים שמדובר במתן החלטה הקודמת את זמנה וכי הכרה זו תישקל בכל מקרה לגופו רק כאשר
 3 העותרים והבריהם יסיימו את חוק לימודיהם באותו מוסד וכי לעת הזאת המכתב שבו נאמר שמשרד
 4 הבריאות מכיר באוניברסיטה נועד רק כדי להעניק "סיוע" כדבריו לאותם המבקשים ללמוד בה. לפי
 5 תפיסת המשיב, הסיכון שהוא לא יכיר בתום שש שנות לימוד של הסטודנטים באוניברסיטה, רובן
 6 לפתחם וכי כל סטודנט שבחר ללמוד באוניברסיטה עלול למצוא עצמו לאחר מעשה במצב שבו
 7 "בזבו" שש שנים מחייו. עמדה זו קשה עד מאוד לקבלה. אכן כל סטודנט לוקח על עצמו את הסיכון
 8 לפיו לא יעמוד בתנאי השני לפיו כאמור, ניתנה לו דיפלומה שהמנהל הכיר בה. אך מילוי תנאי זה
 9 נתון בידי הסטודנט עצמו ולא בהחלטה כללית של המשיב שאין לסטודנט כל יכולת להשפיע עליה.
 10 בכך נבדלים שני התנאים. אין המדובר כדברי ב"כ המשיבים "בביצה שלא נולדה", אלא בניב מתאים
 11 יותר לנסיבות העניין לפיו אומרים העותרים למשיב: "לא מדבשך ולא מעוקצך" (מדרש תנחומה,
 12 פרשת בלק).

13

14 11. כאמור, במכתבו השני בו הודיע המשיב כי האוניברסיטה אינה מוכרת על ידי משרד
 15 הבריאות, הוא ציין כי עיקר הסתייגותו להכרה באוניברסיטה נעוצה בכך שתכנית הלימודים אינה
 16 נמשכת שש שנים. מעבר לכך, סתם המשיב ולא פירש מהו המידע הנוסף שהגיע אליו. רק בתשובה
 17 לעתירה נלמד כי שאב חלק המידע שבידו מהאינטרנט מבלי לבדוק את נכונות הטענות. הוא אף
 18 הודה בתשובתו כי התלונות שהגיעו אליו טרם נבחנו. במצב מעין זה, קשה לאמץ את טענת
 19 המשיבים לפיה ההחלטה לבטל את ההכרה באוניברסיטה נתקבלה לאחר שקילת כל הנתונים
 20 המקצועיים הרלוונטיים לעניין.

21

22 12. בנוסף, בדיון שהתקיים בבית המשפט, מוכן היה המשיב להכיר באוניברסיטה לגבי כל
 23 תלמיד שנרשם ללימודים בה החל מחודש אוקטובר 2015 עד לחודש נובמבר 2016 ואודות עותר 1
 24 שלגביו אין מחלוקת שלא התחיל ללמוד באוניברסיטה את שנתו הראשונה כי אם באוניברסיטה
 25 אחרת, תערך בדיקה פרטנית וזאת מבלי לנקוט כל עמדה באשר לתכנית הלימודים הספציפית שלו
 26 (בין היתר שהלימודים שלמד במוסד האחר אינם חופפים קורסים אחרים וכיו"ב). הסתייגותו של
 27 המשיב הצטמצמה רק לגבי הכרה באוניברסיטה עד לתום לימודיהם של העותרים בה, במשך כל
 28 שש שנות הלימוד. מכל מקום, ניתן להסיק מכך שהמשיבים מוכנים להכיר באוניברסיטה והטעמים
 29 שמצאו לפסילתה אינם כה משמעותיים גם בעיניהם.

7 מתוך 9

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים
לפני כב' השופט דוד מינץ

25 ינואר 2017

עת"מ 8099-12-16

- 1
- 2 13. בעניין זה אפוא, צודקים העותרים כי עומד לצדם עיקרון ההסתמכות לפיו המשיבים יתקשו
- 3 לשנות את החלטתם למפרע. בעניין זה, נאמר כבר מקדמת דנא כי מבחינה עקרונית המשפט סולד
- 4 מתחולה למפרע. כך לגבי חוקים ותקנות, וכך גם לגבי הנחיות או החלטות מינהליות (בג"ץ
- 5 5496/97 מרדי נ' שר החקלאות, פ"ד נה(4) 540 (2001); בג"ץ 7691/95 ח"כ שגיא נ' ממשלת
- 6 ישראל, פ"ד נב(5) 577 (1998)). לפיכך, מבחינה עקרונית, התחולה של הנחיות או החלטות
- 7 מינהליות לרבות שינוי בהן, שיש בהן משום פגיעה, צריכה להיות עתידית. התחולה למפרע של
- 8 החלטה, ובכלל זה שינוי של החלטה, פסולה. ההתנגדות לתחולה למפרע של הנחיות נובעת בעיקר
- 9 מן הרצון להגן על אינטרס ההסתמכות, או לשון אחר, על ציפיות ראויות. אכן נכון, העיקרון האמור
- 10 חל בדרך כלל כאשר בידי הנפגע זכויות מוקנות. אך בנסיבות מסוימות, אינטרס ההסתמכות או
- 11 הצורך לכבד ציפיות ראויות, מצדיקים מתן הגנה גם לאינטרס שאינו מגיע כדי זכות במובן המקובל
- 12 או לאינטרס שטרם התגבש לזכות כזאת, כבמקרה זה. על כן, ככלל, מקום בו הרשות המנהלית
- 13 מעוניינת להחיל שינויים באופן רטרואקטיבי, עליה להצביע על נימוקים מיוחדים וכבדי
- 14 משקל המצדיקים זאת (בג"ץ 5060/96 קהלני נ' ראש הממשלה, פ"ד נד(3) 270 (2000);
- 15 ע"מ 3801/13 ארז נ' שר הביטחון, 21.7.16). בתוך כך, במקרה זה יש גם אמת בטענת העותרים
- 16 כי החלטת המשיב גם פוגעת בחופש העיסוק שלהם, דבר המחייב מערך איזון בין חופש זה לבין
- 17 אינטרס הכלל וגם את זאת יש לקחת בחשבון (וראו לדוגמא: בג"ץ 1715/97 לשכת מנהלי
- 18 ההשקעות בישראל נ' שר האוצר, 24.9.97).
- 19
- 20 14. ויוטעם, כי אין זה אומר שהמשיב אינו יכול לשקול מחדש את עמדתו וזאת גם אם נעשית
- 21 הערכה מחודשת על בסיס אותם נתונים שהיו קיימים בעת מתן החלטתו הראשונה (בג"ץ 9717/03
- 22 נעלה - עמותה להתיישבות בשומרון של עובדי התעשייה האווירית לישראל נ' המינהל האזרחי
- 23 ליהודה ושומרון, מועצת התכנון העליונה – ועדת המשנה לכרייה וחציבה, פ"ד נה(6), 97 (2004);
- 24 עת"מ (מחוזי י-ם) 35209-06-11 בכרי נ' פרופ' רוני גמזו, מנכ"ל משרד הבריאות, 20.2.12). ואין
- 25 זה אומר שאם המשיב סבור כי ההחלטה שניתנה בדבר הכרה באוניברסיטה ניתנה בטעות שאין הוא
- 26 יכול לתקנה. אלא שהאמור נכון, בלבד שהמשיב יגיע לכלל החלטה לאחר ששקל את כל השיקולים
- 27 הרלוונטיים לעניין, כאמור.
- 28

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים
לפני כב' השופט דוד מינץ

25 ינואר 2017

עת"מ 8099-12-16

15. במסגרת זו אין גם מקום להבחין בין שני העותרים לבין כל חבריהם המצויים במצב זהה. ההכרה במוסד צריכה לחול לגבי כולם ובלבד שהם נרשמו ללימודים באוניברסיטה החל מחודש אוקטובר 2015 עד לחודש נובמבר 2016. ההבחנה לגביהם צריכה להיעשות במסגרת בחינת התנאי השני שעל כל אחד מהם לעמוד בו, היינו בדיקה פרטנית של לימודיהם והדיפלומה שברשותם.

סיכום

לאור כל האמור, אני מקבל את העתירה ומורה על ביטול ההחלטה שלא להכיר באוניברסיטה כמוסד מוכר על ידי משרד הבריאות, וזאת בכל הנוגע לכל מי שנרשם ללימודים במסלול השש שנתי החל מחודש אוקטובר 2015 עד לחודש נובמבר 2016. ההכרה תהיה תקפה כל עוד שלא תשונה כדין, בהתחשב בכל הפרמטרים שצוינו לעיל, ובתוכם אינטרס ההסתמכות של העותרים וחבריהם.

המשיבים יישאו בהוצאות העותרים בסך של 10,000 ₪.

ניתנה היום, כ"ז טבת תשע"ז, 25 ינואר 2017, בהעדר הצדדים.

דוד מינץ, שופט